

ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนเฉพาะความพิการกลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
The Relationship between Desirable Characteristics of School Administrators and Satisfaction with Teacher Performance at the Disability Specialized School, Group 6 under the Office of Special Education Administration

ไพโรจน์ จักรวันนา¹ อินทร์ จันทร์เจริญ² วีรพันธุ์ ศรีฤทธิ์³

Praison Chakkwanna, In Chancharoen, Weeraphan Siririth

บทคัดย่อ (Abstract)

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียน 2) ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู 3) ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู โรงเรียนเฉพาะความพิการ กลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครู โรงเรียนเฉพาะความพิการ กลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำนวน 180 คน โดยสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม มาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ ประกอบด้วย ข้อมูลทั่วไป คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียน และความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation)

ผลการวิจัยพบว่า 1) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.50 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.50) 2) ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู โดยรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.29 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.49) และ 3) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนเฉพาะความพิการกลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ในภาพรวมมีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกในระดับปานกลาง ($r = .677$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

คำสำคัญ (Keywords) : คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียน; ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู; สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

Abstract

The objectives of this research were 1) to study the desirable characteristics of school administrators; 2) to study the satisfaction with teacher performance; and 3) to study the relationship between their desirable characteristics and the satisfaction with teacher performance at the Disability Specialized School, Group 6 under the office of Special Education Administration. It was quantitative research. The sample group consisted of 182

Received: 2024-06-18 Revised: 2024-06-26 Accepted: 2024-06-27

¹ สาขาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยเชียงราย Master of Educational Administration, Graduate School, Chiangrai College. E-mail pi3939san@gmail.com.

² อาจารย์ประจำ วิทยาลัยเชียงราย Lecturer of Chiangrai College. E-mail: In Chancharoen@gmail.com

³ อาจารย์ประจำ วิทยาลัยเชียงราย Lecturer of Chiangrai College. Corresponding author E-mail: Dr.W.siririth@gmail.com

teachers at the Disability Specialized School, Group 6 under the Office of Special Education Administration. The research instrument was a questionnaire about the desirable characteristics of school administrators and the satisfaction with teacher performance. Data analyses were processed by these statistical tools: frequency, percentage, mean, standard deviation, and Pearson's correlation analysis.

The findings were: 1) the level of the desirable characteristics of school administrators, overall was at the highest. 2) The level of the satisfaction with teacher performance as a whole was at the high. Also, 3) the relationship between the desirable characteristics of the school administrators and satisfaction with the teacher performance at the Disability Specialized School, Group 6 under the Office of Special Education Administration had a statistically significant positive correlation with $r=.677$, and $p<.001$.

Keywords: desirable characteristics of school administrators;
the satisfaction with the teacher performance;
Special Education Administration Office

บทนำ (Introduction)

ในภาวะปัจจุบันโลกมีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นตลอดเวลาและต่อเนื่อง การที่จะพัฒนาประเทศสู่ความสมดุลและยั่งยืนนั้น แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ.2566-2570) (2565: ปฐมบท) โดยกำหนดทิศทางการพัฒนามุ่งเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับประชาชนทุกกลุ่ม และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่2) พ.ศ. 2545 (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ได้ปฏิรูปการศึกษา แนวทางการจัดการศึกษาการบริหารและการจัดการศึกษา และพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551 (2551: 3) ได้ให้สิทธิไว้กับคนพิการ โดยมีสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สนับสนุน ส่งเสริม การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานสำหรับเด็กพิการและเด็กด้อยโอกาส ให้มีคุณภาพ มีทักษะชีวิตที่ดี พึ่งตนเองได้ อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข มีศักดิ์ศรี มีคุณภาพชีวิตที่ดี พร้อมรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ (2564: 1) ดังนั้น คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นส่วนสำคัญ ที่ช่วยทำให้การบริหารงานบรรลุผลสำเร็จตามต้องการและมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาจะเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญที่สุดในการบริหารงาน ประสิทธิภาพการบริหารของผู้บริหารขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์ระหว่างผู้ใต้บังคับบัญชาแต่ละคน โดย ผู้บริหารต้องส่งเสริม สนับสนุน ให้ครูและบุคลากรทางการศึกษา จัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมตามศักยภาพของนักเรียนแต่ละคน จัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการจัดการเรียน กระตุ้นให้เกิดการทำงานร่วมกันจากสหวิชาชีพ พัฒนาบุคลากรให้มีความรู้และทักษะการสอนเด็กพิเศษและจัดหาแหล่งทรัพยากรต่างๆที่อำนวยความสะดวกในการทำงานให้แก่บุคลากร (ภูษนิศา งามเมืองแก้ว, 2560)

บุคลากรในสถานศึกษาต้องมี ความรัก ความสามัคคี มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน และเต็มใจที่จะปฏิบัติงานนั้นให้บรรลุวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา ทั้งได้ผลตอบแทนทั้งทางวัตถุและทางจิตใจ ที่ตอบสนองต่อความต้องการขั้นพื้นฐานของแต่ละบุคคล ถ้าพึงพอใจที่ดีจะทำให้คุณภาพของงานออกมาดี สถานภาพทางสังคมที่ดีทำให้บุคคลสามารถปรับตัวเข้ากับสังคมทั้งภายในและภายนอกได้ ความพึงพอใจใน

การปฏิบัติงาน อาจหมายถึง ความมั่นคงทางการเงิน ค่าจ้างได้รับตอบแทนอย่างเป็นธรรม มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนร่วมงาน มีสวัสดิการที่ดีและผลประโยชน์เกื้อกูล มีความก้าวหน้า มีโอกาสได้เลื่อนตำแหน่ง มีโอกาสเพิ่มพูนคุณวุฒิในการทำงานเป็นที่ยอมรับในสถานศึกษา มีขวัญและกำลังใจในการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อการทำงาน เกิดความร่วมมือร่วมใจ ทั้งนี้แนวคิดความพึงพอใจของ สมิท เคนดอลล์ และ ฮูลิน (Smith; Kendall; & Hulin. 1969: 89) มี 5 องค์ประกอบ คือ ลักษณะของงาน ค่าตอบแทน โอกาสก้าวหน้า การปกครอง บังคับบัญชา และเพื่อนร่วมงาน มีความถูกต้องและเป็นธรรม เพื่อการทำงานอย่างมีความสุข หากบุคลากรไม่พึงพอใจ งานที่ได้ไม่มีประสิทธิภาพ อาจส่งผลกระทบต่อการบริหารสถานศึกษา (สุนทร ชาวจำปา, 2566: 3)

สำหรับโรงเรียนเฉพาะความพิการที่จัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความพิการทั้ง 4 ประเภทนั้น มีทั้งหมด 48 โรงเรียน โดยแยกเป็นโรงเรียนที่จัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา 19 โรงเรียน โรงเรียนที่จัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการมองเห็น 2 โรงเรียน โรงเรียนที่จัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน 21 โรงเรียน และโรงเรียนที่จัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย และการเคลื่อนไหว 6 โรงเรียน (สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ, 2564) และแบ่งเป็นกลุ่มย่อยในแต่ละภาคของประเทศ มีทั้งหมด 8 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1-2 ภาคกลาง กลุ่มที่ 3-4 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กลุ่มที่ 5-6 ภาคเหนือ และกลุ่มที่ 7-8 ภาคใต้ โดยจัดตั้งเพื่อรองรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการมองเห็น นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน และนักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย โดยเปิดสอนในระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลายแบบสหศึกษาประเภทอยู่ประจำ ซึ่งการจัดการศึกษาของโรงเรียนศึกษาพิเศษดังกล่าว เป็นการจัดการศึกษาให้กับนักเรียนที่มีความพิการที่หลากหลาย ที่จำเป็นต้องมีครู บุคลากรในสถานศึกษาที่มีทั้งความรู้ ความสามารถ ความเสียสละ อดทน ขยันหมั่นเพียรและรับผิดชอบต่อการพัฒนา นักเรียนที่มีความแตกต่างกันในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านสติปัญญา ร่างกาย อารมณ์ สังคม ตลอดจนสภาพความเป็นอยู่ของครอบครัว ที่จะมีปัญหาด้านสุขอนามัยร่วมด้วยซึ่งนักเรียนโรงเรียนการศึกษาพิเศษ ส่วนใหญ่จะเป็นนักเรียนอยู่ประจำที่ไม่มีผู้ปกครองดูแล การดูแลนักเรียนจึงต้องดูแลด้านความเป็นอยู่ทั้งร่างกาย จิตใจ สังคม ที่เป็นการกิจในหน้าที่ของครูที่นอกเหนือจากงานการจัดการเรียนการสอนทางด้านวิชาการตามหลักสูตร ซึ่งทำให้ครูและบุคลากรในโรงเรียนการศึกษาพิเศษ จะต้องปฏิบัติหน้าที่ดูแลรับผิดชอบนักเรียนตลอด 24 ชั่วโมง ทั้งการทำหน้าที่ครูสอน ครูเวรประจำวัน ครูผู้สอนไปพร้อม ๆ กัน รวมทั้งต้องฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนที่พิการ ปลูกฝังคุณภาพชีวิตที่ดีให้แก่เด็กนักเรียนทั้งด้านร่างกาย จิตใจ และความรู้ความสามารถให้มากที่สุดในเรื่องการดูแลคุณภาพชีวิตของเด็กทุกคน

จากความสำคัญของคุณลักษณะและความจำเป็นที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีเพื่อนำมาใช้ในการบริหารโรงเรียนเฉพาะความพิการ และผู้บริหารสถานศึกษามีหน้าที่ดำเนินการเพื่อให้เกิดการพัฒนา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ การที่จะเกิดการพัฒนาดังกล่าวดำเนินการได้ บุคคลในองค์กรต้องมีความพึงพอใจ ความรัก ความสามัคคี ดังนั้นการปฏิบัติงานในโรงเรียนเฉพาะความพิการ ซึ่งเป็นโรงเรียนที่ รับนักเรียนที่มีความบกพร่องทั้ง 4 ประเภท ในรูปแบบการจัดการเรียนการสอนเป็นโรงเรียนประจำ พักนอน ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษา ในเรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนเฉพาะความพิการกลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ”

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objectives)

1. เพื่อศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนเฉพาะความพิการกลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนเฉพาะความพิการกลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนเฉพาะความพิการกลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

งานวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนเฉพาะความพิการกลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการวิจัย ตามรายละเอียดดังนี้

1. ขอบเขตของการวิจัย

1.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนเฉพาะความพิการกลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียน ได้นำแนวคิดมาจากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2545) ประกอบด้วย คุณลักษณะ 5 ด้าน คือ 1) ด้านคุณธรรมและจริยธรรม 2) ด้านวิชาการ 3) ด้านมนุษยสัมพันธ์ 4) ด้านความรู้ความสามารถในการบริหาร และ 5) ด้านการปฏิบัติงานการศึกษาพิเศษ และความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู ได้นำแนวคิดของ จินตมาศ คงชัย (2564) ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ 1) ด้านโอกาสและความก้าวหน้า 2) งานและลักษณะงาน 3) ค่าจ้างและค่าตอบแทน และ 4) เพื่อนร่วมงาน

1.2 ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ในการศึกษาครั้งนี้คือ ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนเฉพาะความพิการกลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำนวน 7 โรงเรียน จำนวน 295 คน

กลุ่มตัวอย่าง ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนเฉพาะความพิการกลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970: 608 อ้างใน พูลสุข หิงคานนท์, 2561: 55) และสุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) ได้กลุ่มตัวอย่าง 180 คน

1.3 ขอบเขตด้านพื้นที่

ผู้วิจัยใช้พื้นที่ในการวิจัย คือ โรงเรียนเฉพาะความพิการกลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำนวน 7 โรงเรียน คือ โรงเรียนเชียงรายปัญญานุกูล จังหวัดเชียงราย โรงเรียนกาวีละอนุกูล จังหวัดเชียงใหม่ โรงเรียนแพร่ปัญญานุกูล จังหวัดแพร่ โรงเรียนน่านปัญญานุกูล จังหวัดน่าน โรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ โรงเรียนโสศศึกษาอนุสารสุนทร จังหวัดเชียงใหม่ และโรงเรียนสอนคนตาบอดภาคเหนือในพระบรมราชินูปถัมภ์

1.4 ขอบเขตด้านระยะเวลา

การวิจัยครั้งนี้ดำเนินการระหว่าง เดือน ตุลาคม พ.ศ.2565 ถึง เดือน ตุลาคม พ.ศ.2566

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยพิจารณาภายใต้กรอบแนวคิดเชิงทฤษฎีที่ได้จากการศึกษา วิเคราะห์ วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องรวมทั้งให้สอดคล้องกับคำจำกัดความในการวิจัยที่ได้กำหนดไว้ โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ประสบการณ์การทำงาน สาขาที่จบการศึกษา และสังกัดโรงเรียนตามประเภทความพิการ โดยมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ตอนที่ 2 สอบถามประเมินค่า (Rating Scales) 5 ระดับ เกี่ยวกับ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนเฉพาะความพิการ กลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำนวน 51 ข้อ ตอนที่ 3 สอบถามประเมินค่า (Rating Scales) 5 ระดับ เกี่ยวกับ ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู จำนวน 20 ข้อ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามวิธีการและขั้นตอน ดังนี้

3.1 ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อขอความอนุเคราะห์ไปยังผู้อำนวยการโรงเรียนเฉพาะความพิการ กลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลจากครูโรงเรียนเฉพาะความพิการ กลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

3.2 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามการวิจัยขอความอนุเคราะห์ผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนเฉพาะความพิการ กลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำนวน 7 โรง เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย จำนวน 180 ฉบับ พร้อมสอดซองเปล่าติดดวงตราไปรษณียากรเพื่อความสะดวกในการส่งคืน โดยกำหนดระยะในการส่งกลับภายใน 1 สัปดาห์

3.3 สำหรับแบบสอบถามที่ไม่ได้ส่งกลับคืนภายในเวลาที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยได้สอบถามไปยังโรงเรียน และขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามอีกครั้งหนึ่ง เพื่อให้ได้แบบสอบถามครบตามจำนวนที่กำหนดไว้

3.4 ทำการรวบรวมแบบสอบถามได้จำนวนทั้งสิ้น 180 ฉบับ และได้ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืน ซึ่งพบว่า แบบสอบถามทุกฉบับมีความสมบูรณ์ คิดเป็นร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วยข้อคำถามเกี่ยวกับ ประสบการณ์การทำงาน สาขาที่จบการศึกษา และสังกัดโรงเรียนตามประเภทความพิการ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.2 วิเคราะห์คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนเฉพาะความพิการ กลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

4.3 วิเคราะห์ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู โรงเรียนเฉพาะความพิการ กลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

4.4 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนเฉพาะความพิการ กลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยใช้สถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

ผลการวิจัย(Research Results)

จากผลการวิจัย เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนเฉพาะความพิการกลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สรุปได้ดังนี้

1. สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ครูโรงเรียนเฉพาะความพิการ กลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ส่วนใหญ่เป็นผู้มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 15 ปี มากที่สุด (ร้อยละ 35.60) รองลงมาเป็นผู้มีประสบการณ์ทำงานต่ำกว่า 10 ปี (ร้อยละ 33.33) และเป็นผู้มีประสบการณ์ทำงานระหว่าง 10-15 ปี (ร้อยละ 31.11) มีสาขาที่จบการศึกษา สาขาอื่นๆ (ร้อยละ 56.70) มากกว่า สาขาที่จบการศึกษา การศึกษาพิเศษ (ร้อยละ 43.30) สังกัดโรงเรียนตามประเภทความพิการ บกพร่องทางสติปัญญา มากที่สุด (ร้อยละ 65.00) รองลงมาสังกัดโรงเรียนบกพร่องทางการได้ยิน (ร้อยละ 13.90) รองลงมาสังกัดโรงเรียนบกพร่องทางด้านร่างกายและการเคลื่อนไหว (ร้อยละ 11.10) และสังกัดโรงเรียนบกพร่องทางการมองเห็น (ร้อยละ 10.00)

2. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนโรงเรียนเฉพาะความพิการกลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.50) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ ด้านการปฏิบัติงานการศึกษาพิเศษ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านความรู้ความสามารถในการบริหาร ด้านวิชาการ และด้านคุณธรรมและจริยธรรม ตามลำดับ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียน โรงเรียนเฉพาะความพิการกลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยภาพรวม

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
1. ด้านคุณธรรมและจริยธรรม	4.45	0.55	มาก
2. ด้านวิชาการ	4.48	0.52	มาก
3. ด้านมนุษยสัมพันธ์	4.52	0.56	มากที่สุด
4. ด้านความรู้ความสามารถในการบริหาร	4.51	0.52	มากที่สุด
5. ด้านการปฏิบัติงานการศึกษาพิเศษ	4.53	0.50	มากที่สุด
รวมค่าเฉลี่ย	4.50	0.50	มาก

3. ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู โรงเรียนเฉพาะความพิการกลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.49) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ โอกาสและความก้าวหน้า เพื่อนร่วมงาน งานและลักษณะงาน และค่าจ้างและค่าตอบแทน ตามลำดับ ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู โรงเรียนเฉพาะความพิการ กลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยภาพรวม

ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ การปฏิบัติ
1. โอกาสและความก้าวหน้า	4.37	0.53	มาก
2. งานและลักษณะงาน	4.31	0.50	มาก
3. ค่าจ้างและค่าตอบแทน	4.15	0.66	มาก
4. เพื่อนร่วมงาน	4.33	0.52	มาก
รวมค่าเฉลี่ย	4.29	0.49	มาก

4. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนเฉพาะความพิการกลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) แล้วพบว่ามีความสัมพันธ์ 0.677 ซึ่งแสดงว่า ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนเฉพาะความพิการกลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าความสัมพันธ์ทางบวก ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ระหว่างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนเฉพาะความพิการกลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ในรายด้าน

คุณลักษณะที่พึงประสงค์	ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู				รวม
	ด้านโอกาส/ ความก้าวหน้า	ด้านงาน/ ลักษณะ งาน	ด้านค่าจ้าง/ ค่าตอบแทน	ด้านเพื่อน ร่วมงาน	
ด้านคุณธรรมและจริยธรรม	.636**	.609**	.406**	.556**	.614**
ด้านวิชาการ	.687**	.668**	.428**	.587**	.659**
ด้านมนุษยสัมพันธ์	.653**	.583**	.391**	.547**	.604**
ด้านความรู้ความสามารถในการบริหาร	.699**	.680**	.433**	.603**	.671**
ด้านการปฏิบัติงานการศึกษาพิเศษ	.630**	.639**	.360**	.570**	.608**
รวม	.709**	.681**	.433**	.614**	.677**

**กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

จากผลการวิจัยข้างต้น ผู้วิจัยพบว่า มีประเด็นสำคัญที่อภิปรายผล ดังนี้

1. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนเฉพาะความพิการ กลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษจะเห็นได้ว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาโดยส่วนใหญ่ปฏิบัติหน้าที่ตามความรับผิดชอบตาม พรบ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ที่ต้องมีบทบาทในการ

ประสานงานกับชุมชน องค์กรวิชาชีพ ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ซึ่งความสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิภาลัย วงษา (2563, บทคัดย่อ) พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนในยุคนไทยแลนด์ 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ จินตามาศ คงชัย (2564, บทคัดย่อ) พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับ มาก และมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งมีแนวทางการพัฒนา คือ การพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียน มีความฉลาดมีไหวพริบอยู่เสมอ มีความสามารถในการสร้างแรงจูงใจในการทำงาน มีความสามารถเทคโนโลยีและสามารถทำงานร่วมกับคนอื่นได้

ด้านคุณลักษณะด้านการปฏิบัติงานการศึกษาพิเศษ จะเห็นว่า ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของโรงเรียนเฉพาะความพิการแต่ละประเภท มีความรู้ความเข้าใจเรื่องคนพิการและผู้ด้อยโอกาส สามารถบริหารจัดการ บริหารหลักสูตรและวางแผนการจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ (2564 : 68-77) ได้กำหนดมาตรฐานด้านผู้บริหารไว้ว่า ผู้บริหารควรมีวิสัยทัศน์ ภาวะผู้นำ ความคิดริเริ่มและมีเจตคติที่ดีต่อการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิเชษฐ กลับประดิษฐ์ (2555 : 76-77) พบว่า องค์ประกอบการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ด้านคุณลักษณะด้านมนุษยสัมพันธ์ จะเห็นว่า ผู้บริหารสามารถทำงานเป็นทีมร่วมกับบุคลากรทั้งภายในและภายนอกองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นผู้สร้างบรรยากาศเพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างบุคลากรภายในองค์กร และผู้บริหารเอื้ออาทร มีน้ำใจต่อเพื่อนร่วมงานและผู้ใต้บังคับบัญชา สอดคล้องกับงานวิจัยของสมพงษ์ นาคเจือ (2558) พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของข้าราชการครูโรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 6 ด้านมนุษยสัมพันธ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก

ด้านคุณลักษณะด้านความรู้ความสามารถในการบริหาร จะเห็นว่า ผู้บริหารมีทักษะในการแสวงหาความรู้ และเรียนรู้อยู่เสมอ มีการกำหนดวิสัยทัศน์ นโยบาย เป้าหมายและวัตถุประสงค์ของงาน และสามารถจัดองค์กรและสร้างระบบในการปฏิบัติงาน ทำให้การทำงานมีระบบ มีระเบียบและกฎเกณฑ์ที่ดี สอดคล้องผลการวิจัยของ สิริรัตน์ อภิบาลศรี (2560) พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานครูโรงเรียนเทศบาลชุมชนวิมลวิทยา สังกัดกองการศึกษาเทศบาลเมืองตรารัตน์ ด้านความรู้ความสามารถ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และยิ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุพรรณิ สวากลาง (2558) พบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารที่พึงประสงค์ตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดชลบุรี ด้านความรู้ ความสามารถ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เช่นกัน

ด้านคุณลักษณะด้านวิชาการ จะเห็นว่า ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมและการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สนใจความเคลื่อนไหวในวงการศึกษ และสนับสนุนครูให้เข้าอบรม พัฒนาศักยภาพอยู่เสมอ และมองเห็นถึงความสำคัญของงานวิชาการอย่างแท้จริง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ญัฐธิชา เมืองหนองจอก (2565) พบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารมีอาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 ด้านวิชาการ โดยภาพรวมมีคุณลักษณะอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ลานนา รังงาม (2564) พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในอำเภอ

แม่สาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก

ด้านคุณลักษณะด้านคุณธรรมและจริยธรรม จะเห็นว่า ผู้บริหารมีความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่การงาน และหน่วยงาน มีความสามารถในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ ข้อมูลข่าวสาร ได้ถูกต้อง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สิริรัตน์ อภิบาลศรี (2560) พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานครูโรงเรียนเทศบาลชุมชนวิมลวิทยา สังกัดกองการศึกษาเทศบาลเมืองตราด ด้านคุณธรรม จริยธรรม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกับงานวิจัยของ สมพงษ์ นาคเจือ (2558) พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของข้าราชการครูโรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ด้านคุณธรรม จริยธรรม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ลัดดาวัล พันธ์ตะคุ (2564) พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนเฉพาะความพิการกลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เพื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับดังนี้ ด้านโอกาส/ความก้าวหน้า ด้านเพื่อนร่วมงาน ด้านงาน/ลักษณะงาน และด้านค่าจ้าง/ค่าตอบแทน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า ได้รับการปรับตำแหน่งหรือเลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้นอย่างเหมาะสม ครูมีเพื่อนร่วมงานที่มีศักยภาพที่โดดเด่นและแตกต่าง มีเพื่อนร่วมงานที่ชื่นชอบการทำงานเป็นทีม เพื่อนร่วมงานที่มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน งานที่ครูปฏิบัติมีความแปลกใหม่และท้าทายความสามารถ งานที่ครูปฏิบัติเปิดโอกาสให้ครูได้พัฒนาและเรียนรู้เพิ่มเติม งานที่ครูปฏิบัติมีโอกาสที่จะประสบความสำเร็จ และงานครูปฏิบัติเป็นที่ยอมรับของทุกคน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รุ่งนภา บังคลัน (2559, บทคัดย่อ) พบว่า ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครู กลุ่มโรงเรียนบางบ่อ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

ด้านโอกาสและความก้าวหน้า จะเห็นว่า ครูที่มีผลงานดีมีโอกาสดำเนินการก้าวหน้า ครูได้รับการสนับสนุนให้เสนอผลงานเพื่อความก้าวหน้า และครูได้รับการปรับตำแหน่งหรือเลื่อนตำแหน่งงานให้สูงขึ้นอย่างเหมาะสม สอดคล้องกับงานวิจัยของบุญมี เวียงนนท์ (2556, บทคัดย่อ) พบว่า ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ด้านความก้าวหน้าในงานอยู่ในระดับมาก

ด้านเพื่อนร่วมงาน จะเห็นว่า ครูมีเพื่อนร่วมงานที่มีมิตรภาพอันดีต่อกัน มีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ครูมีเพื่อนร่วมงานที่มีความรู้ความสามารถ และครูมีเพื่อนร่วมงานที่มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญมี เวียงนนท์ (2556, บทคัดย่อ) พบว่า ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ด้านการได้รับการยอมรับนับถืออยู่ในระดับมาก

ด้านงานและลักษณะงาน จะเห็นว่า งานที่ครูปฏิบัติเปิดโอกาสให้ครูได้พัฒนาและเรียนรู้เพิ่มเติม งานที่ครูปฏิบัติมีโอกาสที่จะประสบความสำเร็จ และงานที่ครูปฏิบัติได้รับการยอมรับจากบุคคลทั่วไป สอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญมี เวียงนนท์ (2556, บทคัดย่อ) พบว่า ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ด้านลักษณะของงานที่ปฏิบัติ และสภาพการทำงานอยู่ในระดับมาก

ด้านค่าจ้างและค่าตอบแทน จะเห็นว่า ครูได้รับค่าตอบแทนจากการปฏิบัติงานกรณีพิเศษเหมาะสมกับหน้าที่ในการปฏิบัติงาน ครูได้รับค่าตอบแทนตามความสามารถอย่างเท่าเทียมกัน และเงินเดือนของครูที่ได้รับมีความเหมาะสมและยุติธรรม สอดคล้องกับงานวิจัยของ จินตามาศ คงชัย (2564, บทคัดย่อ) พบว่า การพัฒนาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู ด้านค่าจ้างและค่าตอบแทน ต้องพิจารณาขึ้นเงินเดือนตามความเป็นจริงและมีเหตุผลในการพิจารณา

3. ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนเฉพาะความพิการกลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ในภาพรวม จะเห็นได้ว่า มีความสัมพันธ์ในทิศทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ทุกด้านมีความสัมพันธ์กันในทิศทางบวกในระดับปานกลาง ($r = .677$) เป็นเพราะว่า การที่ผู้บริหารโรงเรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ไม่ว่าจะเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถด้านการบริหารโรงเรียน ทั้งด้านวิชาการและความสามารถในการปฏิบัติงานการศึกษาพิเศษ รวมถึงการมีคุณธรรมและจริยธรรม มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี จะเป็นสิ่งหนึ่งที่ทำให้ครูมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ไม่ว่าจะเป็นการที่ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ครูมีความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงาน รวมถึงการเป็นข้าราชการครูเป็นสิ่งที่ได้รับการยอมรับในเรื่องความสามารถถือว่าเป็นอาชีพที่มีเกียรติ และได้รับค่าจ้าง ค่าตอบแทนที่สูงมาก รวมถึงการได้เพื่อนร่วมงานที่ดี ซึ่งทำให้ครูสามารถทำงานได้อย่างมีความสุข และทำงานได้เต็มตามศักยภาพของตน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จินตามาศ คงชัย (2564) พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง ($r = 0.549$) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สิริรัตน์ อภิบาลศรี (2560) พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของ พนักงานครูโรงเรียนเทศบาลชุมชนวิมลวิทยา สังกัดกองการศึกษา เทศบาลเมืองตราด จังหวัดตราด มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับสูง

องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย (Research Knowledge)

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี วิจัยที่เกี่ยวข้อง และผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้องค์ความรู้ จากการวิจัยคือ ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนเฉพาะความพิการกลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ มีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับ ปานกลาง โดยที่คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียน ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ 1) ด้านคุณธรรมและจริยธรรม 2) ด้านวิชาการ 3) ด้านมนุษยสัมพันธ์ 4) ด้านความรู้ความสามารถในการบริหาร และ 5) ด้านการปฏิบัติงานการศึกษาพิเศษ และความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ 1) ด้านโอกาสและความก้าวหน้า 2) งานและลักษณะงาน 3) ค่าจ้างและค่าตอบแทน และ 4) เพื่อนร่วมงาน

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัย พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนเฉพาะความพิการกลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ อยู่ในระดับมากที่สุด 3 ด้าน และระดับมาก 2 ด้าน คือ ด้านคุณลักษณะด้านวิชาการ และด้านคุณลักษณะด้านคุณธรรมและจริยธรรม ซึ่งต่ำกว่าด้านที่อยู่ในระดับมาก

ที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารโรงเรียนจึงต้องพัฒนาตนเองให้มีความสามารถด้านวิชาการ และด้านคุณธรรมและจริยธรรมให้ดียิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งหากผู้บริหารต้องไปบริหารโรงเรียนเฉพาะความพิการแห่งใหม่ที่แตกต่างกันจากโรงเรียนเฉพาะความพิการเดิมที่เคยบริหารอยู่แล้ว ผู้บริหารควรมีการพัฒนาตนเองในคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ด้านวิชาการและด้านคุณธรรมและจริยธรรม เพื่อให้การบริหารเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล

1.2 จากผลการวิจัย พบว่า ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนเฉพาะความพิการกลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ อยู่ในระดับมากทั้ง 4 ด้าน แต่ด้านที่อยู่ในระดับกว่า 3 ระดับแรกตามลำดับ คือ งาน/ลักษณะงาน และด้านค่าจ้าง/ค่าตอบแทน ดังนั้น การปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนเฉพาะความพิการแต่ละประเภท จึงต้องมีการปรับปรุง มีการพัฒนาตนเองเพื่อให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ให้สอดคล้องกับผู้บริหารที่มีคุณลักษณะที่เป็นไปตามความพึงพอใจครูในโรงเรียนเฉพาะความพิการ

2. ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ นอกเหนือจากโรงเรียนเฉพาะความพิการกลุ่ม 6

2.2 ควรศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนเฉพาะความพิการ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ นอกเหนือจากโรงเรียนเฉพาะความพิการกลุ่ม 6

2.3 ควรมีการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนเฉพาะความพิการ กับกลุ่มสถานศึกษาอื่น สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

เอกสารอ้างอิง (References)

- จินตามาศ คงชัย. (2564). ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ณัฐธิชา เมืองหนองจอก. (2565). การศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารมีอาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- บุญมี เวียงนันท. (2556). ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1. สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ.2566-2570). (2565, 1 พฤศจิกายน). ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 139 ตอนพิเศษ 258 ง. หน้า 1-149.
- พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ.2551. (2551 , 5 กุมภาพันธ์). ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 125 ตอนที่ 28 ก. หน้า 1-13.
- พิเชษฐ กลับประดิษฐ์. (2555). องค์ประกอบการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

ประจวบศิริชั้นซ์เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.

พลสุข หิงคานนท์. (2561). การวิจัยทางการศึกษา. เชียงราย: วิทยาลัยเชียงราย.

ภูษณิศ งามเมืองแก้ว. (2560). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการใช้แหล่งการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะด้านอาชีพของนักเรียนในโรงเรียนเฉพาะความพิการสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา กลุ่มภาคเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ. การศึกษาค้นคว้าอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

รุ่งนภา บังคลัน.(2559). ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครู กลุ่มโรงเรียนบางบ่อ 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 2. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยบูรพา.

ลัดดาวัล พันตะคุ. (2564). คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์.

ลานนา รังงาม. (2564). การศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในอำเภอแม่สาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยพะเยา.

วิภาลัย วงษา.(2563). คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนในยุคนโยบายแลนด์ 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

สมพงษ์ นาคเจือ. (2558). คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของข้าราชการครูโรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยบูรพา.

สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ. (2564). สารสนเทศสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ประจำปี 2564. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

สิริรัตน์ อภิบาลศรี. (2560). ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานครูโรงเรียนเทศบาลชุมชนวิมลวิทยา สังกัดกองการศึกษาเทศบาลเมืองตราด. ชลบุรี. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยบูรพา.

สุนทร ขาวจำปา. (2566). การศึกษาความพึงพอใจของครูต่อการบริหารสถานศึกษาในอำเภอธัญบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. วิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.

สุพรรณิ สวากลาง. (2558). คุณลักษณะของผู้บริหารที่พึงประสงค์ตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยบูรพา.

Smith, P. C., Kendall, L. M., & Hulin, C. L. (1969). *Measurement of satisfaction in work and retirement*. Chicago: Rand-McNally.